

INLEIDING THUISHUISPROJECT OUDEREN MET DEMENTIE

zie ook (korte) docufilm: www.dementiefilm.nl

Ongeveer een derde van de Nederlanders van 18 jaar en ouder voelt zich wel eens eenzaam. Onder ouderen komt eenzaamheid vaker voor. Met het wegvallen van de partner en/of het overlijden van vrienden en kennissen, dunt het contactennetwerk van de oudere mens uit en dat kan tot vereenzaming leiden. Vereenzaming wordt wel de ergste kwaal genoemd waar je in je leven mee kan worden geconfronteerd. Het is een proces dat beschreven kan worden als een negatieve spiraal: steeds minder 'aankunnen', regieverlies over je leven, een spiraal die doorzet met (toenemende) klachten over de gezondheid.

Eén op de vijf mensen in Nederland krijgt op dit moment dementie. Het aantal ouderen met dementie zal de komende decennia meer dan verdubbelen, tot bijna 500 duizend¹. Dat betekent een gemiddelde stijging van maar liefst 117% in 2040. Van mensen met dementie woont 70% thuis, waarvan de helft zonder partner/inwonend familielid. Bij iedere dementerende zijn drie mantelzorgers betrokken, waarvan 82% overbelast is. De zorgkosten van ca. 3,9 miljard zullen in 2028 al meer dan 6 miljard bedragen. Eén maand langer thuis bespaart vele tientallen miljoenen euro's per jaar².

Dementie betekent groot lijden dat met allerlei problemen gepaard gaat, zoals angst, verdriet en machteloosheid. Op sociaal cultureel gebied is een trend van extramuralisering gaande, waarbij verzorgings- en verpleeghuiszorg vervangen wordt door thuiszorg en/of kleinschalige woonvormen in de eigen leefomgeving. Deze trend zal doorzetten en er zullen steeds meer faciliteiten en ondersteuning beschikbaar komen om langer zelfstandig te blijven wonen. Uit onderzoeken³ is gebleken dat het moment van de daadwerkelijke behoefte aan zorg kan worden uitgesteld, wanneer naast de behoefte aan wonen, voorzien kan worden in de welzijnscomponent, namelijk: mensen uit hun isolement halen en activeren.

'De wonderde wereld van dementie', geeft een geheel nieuwe kijk op de werking van hersenen bij dementerende ouderen. Duidelijk wordt wat de invloed is van de omgeving op het ontstaan van gedrag. Deze nieuwe kijk, deels ontwikkeld door dr. Anneke van der Plaats, vermindert probleemgedrag en biedt een houvast aan mantelzorgers. Dit in combinatie met de juiste woonvorm, zoals een Thuishuis, zorgt ervoor dat ouderen met dementie beter kan functioneren en tot meer in staat blijkt dan wij dachten⁴.

Uitgangspunten inzake omgang en omgeving Thuishuisproject voor ouderen met dementie ogv inhoudelijke inzichten van Rob Verbraeck en dr. J.J. van der Plaats, arts, sociaal geriater en docent/ drs. H. Houweling, arts, algemeen geriater/ prof. dr. E.J.A. (Erik) Scherder, Hoogleraar, hoofd afdeling Klinische neuropsychologie Vrije Universiteit Amsterdam. Zie ook www.dementiefilm.nl

De gemeentelijke overheid streeft naar integratie van kwetsbare en afhankelijke groepen in de lokale samenleving. De gemeente wil integratie bereiken door te bevorderen dat mensen zich inzetten voor elkaar en voor de buurt/wijk waarin ze wonen. De gemeente stimuleert projecten waarin voor deze doelgroep wonen, zorg en welzijn, meer en beter geïntegreerd zijn en die werken vanuit het paradigma "*de professionele zorg- en dienstverlener is ondersteunend aan de mantelzorger/ vrijwilliger*".

Het **Thuishuisproject** is zo'n project, en bestaat uit drie delen: het **Thuishuis** is een kleinschalige woonvorm voor (alleenstaande) ouderen met dementie die (dreigen te) vereenzamen, en wat 'gerund' wordt door vrijwilligers, ondersteund door professionals. Daarnaast zijn de vrijwilligers ook actief in de betreffende buurt/wijk voor dezelfde doelgroep, in de vorm van het **Thuisbezoek**. Mede op grond van behoeftes vanuit het Thuisbezoek zal ook een **Inloophuis** worden ingericht.

Stichting Thuis in Welzijn,

Jan Ruyten, initiatiefnemer/grondlegger Thuishuisconcept (projectcoach)

Telefoon: (06-10967746) www.thuisinwelzijn.nl

E-mail: JanRuyten@thuisinwelzijn.nl

¹ Bron: Rotterdamse ERGO project/o.g.v. ZSMAD II programma van TNO i.o.v. VWS/CBS/ Gezondheidsraad

² Bron: 'Toekomstverkenning dementie in Nederland 2011-2050', Alzheimer Nederland, 2011

³ Bron: Bron: o.a. "Zicht op eenzaamheid, Theo van Tilburg en Jenny de Jong Gierveld VU-Amsterdam, Van Gorcum 2007;

"Sociaal isolement bij ouderen", Anja Machiels en Roelof Hortulanus, SWP 2011; "Kwetsbare ouderen", SCP 2011;

"Vooroordelen over ouderen belemmeren participatie", Liselot Godschalx, Zorg + Welzijn, 15.11.2011

⁴ 'Wondere wereld van dementie'; Inzichten zoals worden verwoord door mw. dr. J.J. van der Plaats, arts, sociaal geriater en docent, en (deels) beschreven in het boekje 'De Wondere wereld van Dementie' (2008) en mede in relatie tot het Thuishuis in de gelijknamige docufilm 'De Wondere wereld van Dementie' van Thuis in Welzijn (2012).